

Datum

2023-08-02

Vår referens

Ulrika Lagergren

Utvecklingssamordnare

ulrika.lagergren@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Projektansökan till Europeiska Regionala utvecklingsfonden (ERUF) - Strategi för hållbar stadsutveckling – Klimat Malmö STK-2023-1038

Sammanfattning

En ny typ av utlysning inom regionalfondsprogrammet har startat och hanteras av Tillväxtverket. En framtagen lokal strategi för hållbar utveckling är en förutsättning för att ta del av finansieringen i den nya programperioden 2023–2029. Malmö stad planerar att ansöka om medverkan inom programmet och har tagit fram en Strategi för hållbar stadsutveckling med fokus på Malmös målsättningar i klimatarbetet. Om strategin beviljas medel kommer dessa utlysas av Tillväxtverket i överenskommelse med Malmö stad. Malmö stad sätter på så sätt prioriteringarna för användandet av dessa medel.

Då miljönämnden redan fattat beslut om godkännande av ansökan gör stadskontoret bedömningen att kommunstyrelsen endast behöver lägga informationen till handlingarna.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen lägger informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från miljöförvaltningen
- Miljönämnden beslut 230620 § 110
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230807 Projektansökan till Europeiska Regionala utvecklingsfonden (ERUF) - Strategi för hållbar stadsutveckling – Klimat Malmö

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-08-07

Kommunstyrelsen 2023-08-16

Beslutet skickas till

Miljönämnden

Stadskontoret, Omvärld- och näringslivsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Under 2022 annonserade Tillväxtverket en ny typ av utlysningsförfarande av medel från

Regionalfonden (ERUF). Utlysningen öppnade upp möjligheten för kommuner och regioner över hela landet att söka medel för att ta fram strategier för hållbar urban utveckling som riktning för utlysningar inom den nya programperioden 2023–2029. Malmö stad beviljades medel för framtagande av en strategi med fokus på insatser för klimatomställning och klimatanpassning.

Den nya programperioden 2023–2029 och utlysningen om Hållbar urban utveckling syftar till att påskynda och bidra med långsiktig finansiering till kommuners och regioners omställning till hållbara städer genom implementering och uppskalning av hållbara lösningar. I regionalfonden för det nationella programmet finns en total budget på 650 000 000 euro. Ca 7-8 ansökningar och strategier kommer att godkännas i Sverige.

Om strategin godkänns kommer Malmö stad och partners i Malmö kunna lämna in ansökningar i enlighet med utlysningar från Tillväxtverket. Strategin kan därmed betraktas som ett ramverk för kommande utlysningar från Tillväxtverket som blir skräddarsydda utifrån Malmös behov i arbetet för klimatomställning och klimatanpassning. Dessa projektansökningar kan göras av offentliga, privata, ideella eller akademiska partners.

Den externa finansieringen via Regionalfonden kan användas för innovation och utvecklingsarbete. Medel kan inte användas till investeringar. Vid antagen strategi finansierar Regionalfonden uppemot 40 procent av projektens kostnader. Medfinansiering kan komma från olika kommunala förvaltningar, andra organisationer och företag.

Projektets innehåll

Under våren 2023 har Miljöförvaltningen samordnat arbetet med att ta fram en strategi för lokal hållbar utveckling med prioriterade insatsområden där extern finansiering kan ha en avgörande roll för uppfyllandet av målen i Miljöprogrammet och stadens åtagande inom det nationella klimatkontraktet (Viable Cities) och EU missionerna för klimatomställning och klimatanpassning.

Insatsområdena utgår ifrån behoven som identifierats av Malmö stads förvaltningar och samarbetspartners i klimatarbetets nulägesanalyser och påbörjade färdplaner. Strategin beskriver behoven i generella termer och ger exempel på åtgärder inom respektive prioriterat område.

Insatserna är fördelade inom följande kategorier som är definierade av finansiären i enlighet med EU:s prioriterade områden; Smart tillväxt, Grön omställning samt Hållbar mobilitet. Nedan listas de prioriterade insatsområden som identifierats med exempel på åtgärder som utgör viljeriktningen för Malmö stads strategi.

Smart tillväxt	
Forskning och innovation	
Innovationsupphandling för att främja utvecklingen av klimatneutrala och klimatanpassade produkter och tjänster	<i>Exempelvis innovationsupphandlingar för cirkulära material i tex bygg, vård, livsmedel mm</i>

Digitalisering		
Utveckling av digitala lösningar och verktyg för modellering, uppföljning, visualisering mm	<i>Exempelvis modellering av klimatanpassningsbehov och mikroklimat i stadsplaneringen; visualiseringsverktyg för bättre klimatkommunikation; GIS & GPS lösningar för transportstyrning</i>	
Hållbart näringsliv		
Utveckling och test av nya tjänster för näringslivet, främst riktad till små och medelstora företag för att främja klimatsmart verksamhetsutveckling.	<i>Exempelvis materialrådgivning för företagen för att bita cirkulära resursflöden i sina verksamheter, branschsatningar, paketlösningar med konsultföretag</i>	
Innovationsfrämjande miljöer och insatser för små och medelstora företags utveckling som kompletterar befintliga styrkeområden, stärker klimatfokus och höjer medvetenheten.	<i>Exempelvis utveckling av inkubatorer, klusterutveckling, mentoring, kunskapsbärande insatser, testbäddsmiljöer, profilering av lösningar mm</i>	

Grön omställning		
Energieffektivisering		
Främja energieffektivitet, smart styrning och lokal produktion av förnybar energi för att minimera risken för icke-förnybar energianvändning i energitoppar	<i>Exempelvis utökad energi- och klimatrådgivning till SME:er; utveckling av innovativa organisationslösningar och samarbete för att främja förnybar energiproduktion och energilagring, smart styrningssystem och smarta byggnader</i>	
Klimatanpassning		
Ökad användning av naturbaserade lösningar på land och till havs för att minska klimatpåverkan och klimatrelaterade risker.	<i>Exempelvis incitamentsystem för dagvattenhantering på tomtmark, standardisering av dagvattenlösningar i gatumiljön, test av naturbaserad kustskydd och biotoputveckling, test av urban grönska för att minska effekt av värmeböljor.</i>	

Utvecklingsarbete för att lösa juridiska och ekonomiska utmaningar för klimatanpassning.	<i>Exempelvis genom samarbete över sektorsgränser för kustskydd eller skyfallshantering, gemensamt utvecklingsarbete utifrån faktiska exempel med andra kommuner och statliga myndigheter / branschorganisationer mm</i>	
Samhällsekonomiska analyser av framtida klimatkonsekvenser och handlingsalternativ för att skapa bättre kunskapsunderlag för långsiktiga beslut	<i>Exempelvis genom modellering av folkhälsoeffekter, underhållskostnader, skyffallseffekter, fastighetsvärden, prioriteringar reträtt vs skydd osv</i>	
Cirkulär ekonomi		
Utveckla verktyg för att bättre kunna identifiera och mäta materialflöden	<i>Exempelvis materialflödesbank för handel med restprodukter, regionala samarbete för cirkulära materialhandel</i>	
Främja utvecklingen av cirkulära produkter och tjänster på marknaden och även inom större organisationer	<i>Exempelvis vidareutveckling av interna system hos större arbetsgivare för att öka återbruk och reparation och minska nyköp; stödja aktörer med nya cirkulära tjänster och affärsmodeller; främja utvecklingen av cirkulära lösningar i befintliga företag och verksamheter</i>	

Hållbar mobilitet		
Hållbar mobilitet		
Innovations- och utvecklingsarbete för att främja aktiv mobilitet och integrerade aktiva transportlösningar som minskar bilbehov	<i>Exempelvis utveckling av mikromobilitetshubbar för allmänheten eller på fastighets-, grannskap-s eller arbetsplatsnivå; utveckling av integrerade betalsystem för mikromobilitet och kollektivtrafiken; co-designinitiativ för ökad brukarinflytande; innovativt kommunikationsarbete; regionala samarbete med andra kommuner och aktörer</i>	
Innovations- och utvecklingsarbete för att minimera klimatpåverkan från frakt i staden	<i>Exempelvis omlastningscentraler och samordnad varudistribution; främjande av fossilbränslefri lastfordonsflotta</i>	
Innovations- och utvecklingsarbete för att maximera integrerad klimatnytta i	<i>Exempelvis säkerställa att Metro planering siktar på bruk av klimatneutrala och cirkulära</i>	

planerad transportinfrastruktur i både anläggning och drift	<i>material, bidrar till kustskydd samt skapar biotoper; standardiserad integrering av textskogga, dagvatten och stimulerande miljöer i gatumiljön för att främja aktiv transport</i>	
Utvecklingsarbete för att främja fossilfria drivmedel för mobilitetssystem för gods- och persontransporter	<i>Exempelvis utveckling av laddinfrastruktur i samarbete med marknadsaktörer, utveckling av vätgasinфраstruktur för produktion, lagring, distribution och tankning</i>	

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen anser att Tillväxtverkets utlysningförfarande med möjlighet att påverka inriktningarna på specifika utlysningar under programperioden är positiv. Genom att ta fram strategin för hållbar stadsutveckling med fokus på Malmö stads målsättningar inom klimatomställning och klimatanpassning möjliggörs för extern finansiering och bidrag under en längre tid, både till Malmö stads förvaltningar samt samhällsviktiga aktörer och företag.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret gör bedömningen att om strategin godkänns som en av 7 eller 8 ansökningar i Sverige ger det Malmö stad en unik chans att växla upp sitt klimatomställningsarbete. Till detta ska läggas möjligheten att påverka Tillväxtverkets utlysningar och skraddarsy dem för stadens behov. Med den höga ambitionsnivån inom klimatomställning som staden har är det viktigt att hitta externfinansiering för att nå våra mål.

Då miljönämnden redan fattat beslut om godkännande av ansökan gör stadskontoret bedömningen att kommunstyrelsen endast behöver lägga informationen till handlingarna.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör